

ROMÂNULU.

ZIARU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

(ARTICLELE PROMISE SI NEPUBLICATE SE VORU ARDE.)

Diretorul ziarului: C. A. Rosetti. — Gerante raspundetoriu: Anghel Ionescu.

Pentru abonare si reclamari se voru adresa la Administratiunea ziarului D. C. D. Aricescu, Pas. Romanu No 13.

Va egi in tote zilele atara de Lunea si a doua-zi
dupa Serbatoriã.

Abonarea pentru Bucuresci pe anu	128 lei
6 se lune	64 —
3 se lune	32 —
1 se luna	11 —
100 exemplariu	24 par
100 linii de 30 litere	1 leu
100 linii si reclame linia	3 lei

Abonarea pentru districtu pe anu. 152 lei
6 se lune 76 —
3 se lune 38 —

Abonamentele incepu la 1 si 16 ale fie-carii lune
Ele se facu in districte la corespondentiã dia-
riului si prin poste.
La Paris la d. Hallegrain, rus de l'ancienne
comédie, 5; pe trimestru 20 franci.
In Austria la directiile postali si la agiutele
de abonare, pe trimestru 10 fiorin argintu va-
luta austriaca.

Domnu D. P. Vioranu, fiindu procura-
toare la curtea de casaþione a scrisu si suptu
scrisu trei articli, cari s'au publicat in foia
oficiala, Monitoriuu Oastii, si din cari
unulu s'a publicat in foie osebite si s'a im-
primat prin administratiune in tota tara. In
celu d'anteiu, a expresu indignarea sa ca
reauratoarele curþii apelative criminale „n'a
datu anca in judecata foia acesta“ si ca
„judecatoriã n'au osanditu-o anca „nu-i-a im-
primatu in frunte pata infamiei.“
(Cine? Judecatoriã?)

In acesti articli a injurat si a calom-
niat, numindu-lu tradatori si vindetoriu alu
Patriei strainulu pe directorele acestei foie,
sa calomniat si maioritatea Adunarii, si na-
tiunea, si armata, precum sa doveditu si se
va mai dovedi.

Pucinu dupe ce a sfirsitu acesti articli,
d. D. P. Vioranu a fostu numitu ministru
al Justitiei prin decretu superisru la 15
Augustu.

La 16 Augustu directorele acestei foie
a fostu, conformu vointei esprese oficiale de
nu-i mai da d. Vioranu, datu in judeca-
ta in contra legi de presa de catre insu-
si d. Vioranu, pentru ca respunsu, ca in-
timpatu calomniele d-lui Vioranu, pub-
licate in Monitoriuu Oastii.

Procesulu se va infacia in ziua de
Luni, noue Septembrie, la curtea apelati-
va criminala.

Aparatori acestui mare, si nea-
uditu anca in lume, procesu politicu,
voru fi:

Domni George Petrescu, Maniu,
Grigorie Arghiropolu, George Stirbeiu,
Constantin Brailoiu, Cornilie Lapati,
Dimitrie Ghika, Ion Ghika, Ion Bratia-
nu, Anastasio Panu.

REVISTA POLITICA.

BUCURESCI, 1/16. Rãpciune.

Suntu epoce in viaþa naþiunilor
in cari despotismulu se cercã a sã-
rãmã drepturile si libertãþile publice,
a sfãsia legile țerei, a proclamã dom-
nia forței brutale in locul domniei
dreptului, a pune upu individiu in lo-
culu unu poporu.

Cãndu despotulu care face aceste
cercãri, este unu omu sinceru, francu,
care are curagiulu faptelor seale, care
cutedã a veni inaintea poporulu cu fa-
cia descoperita si a-i spune intenþi-
unile seale si care, spre a le face se
triumfe, chiamã in ajutoru-i forþa ma-
teriale, atunci lucrurile fiindu bine de-
finite, lupta se ingajeazã si rezultatulu
iei decide despre soarta naþiunii. Totu-
deuna, in asemenea momente supreme,
cãndu poporulu întregu vine a-si a-
perã drepturile cu sãngele seau, trium-
fulu este alu lui. Se intimplã une-ori
ca, poporulu fiindu surprinsu, despotulu
se invingã; insã acea victoriã este
fõrto ofemera. Poporulu surprinsu as-
taþi, desestãndu-se din surprinderea
sea in ferele despotismulu, isi adunã
puterile seale, se stringe, se formezã in
falangi dese, si sfãrãmãndu ferele cu
cari l'au legatu acelu a carui-a inere-
duse aperia drepturilor si libertã-
þilor seale, le scuturã cu puterea lui
cea giganticã, si la scotolul loru in
fiorãtoriu tronurile se clatinã. Despo-
tulu ar voi pãte atunci se repare ro-
lele ce au facutu, este preã tardiu
insã. Fõrele cu cari au legatu po-
porulu cadu asupra capulu seau si-lu strun-
cescu suptã greutatea loru. Despo-
tulu cutedãtoriu plãtescu cu persoãna
sea cutedãrea-i smintitã.

Cãndu insã despotulu este unu omu
micu, cu animã micã, cu sufletulu lasu,
cãndu n'are curagiulu d'a-si expune in
facia lumii tendinþele seale, atunci, ca
acei borfaþi ce despoia pe pretetoriulu
nearmatu seau se strãcorã in case si
fura cãndu potu si ce potu, ca jucã-
toriu de carþi mizei ce furã pe partne-
rii loru prin carþi mãsluite, astu-feliu

despoia coi micã cutã a fura incetulu
cu incetulu drepturile naþiunii, a rãpi
libertãþile iei, a scamota legile si con-
stitutiunea iei. Omulu ca si naþi-
unea, care are in facia-i unu aseme-
ne mãsluitoru de carþi, trebuie se
fiã cu mare atenþiune, cu mare prive-
ghiãre, spre a nu se vedã despoiaþi,
furaþi. In asemenea casuri lupta pe strã-
te, pe baricate, n'are locul iei. Lupta
ce trebuie se aci este lupta pe ter-
ritoriulu legale, pe teritoriulu constituþi-
onii; este lupta prin protestãri, prin ma-
nifestãri pacifice daru energice, daru
semnificative. Suntu zile in cari chiaru
tãcerea naþiunii este unã manifestare;
acelea suntu zilele in cari despotulu
furu chiamã la serbãri poporulu, spre
a-lu imbata, a-lu adormi si a-lu pute
mai cu usiurintã furã. Poporulu res-
punde la acele chiamãri prin lipsa sea,
prin unã tãcere profundã. Manifestarea
se face. Tãcerea popõrelor este lec-
þiunea Domnitoriloru. Vinu insã mo-
mente in cari tãcerea nu mai este in-
destulãtoriã, atunci naþiunea, care ține
la demnitatea iei, la onõrea iei, scie
a face manifestãri legale, o repetimũ,
daru semnificative, pe cari le reclamã
acea zi. Prin asemenea manifestãri po-
porulu aritã lumii si se convinge elu
insuþi cã „ori cari ar fi manoperile
despotismulu si succesulu seau aparinte,
popõrele ajungu totu deuna a triumfa
cu fermetate, curagiũ si consciinþia
dreptulu loru. Suntu une-ori eclipsi,
daru poporulu care, in locu d'a pleca
capulu suptu jugu, voiesce sincere li-
bertatea; va termina totu deuna cuoer-
indu-o“ pãstrãndu-o, ori ce ar face
despoia spre a-i-o rãpi, a-i-a fura.

Acestea suntu lecþiunile noschim-
bate ce ne dã istoria domnitorilor si im-
perioru de mai multe miã de ani in-
cã. Acestu-n este spectaculu ce ne
presintã ele pretutindeni si pinã in zi-
lele nõstre, suptu ochii nostri.

Amũ vorbitu in numerele trecute
despre disolverea Adunarii prusiano,
si despre convocarea colegiuriloru e-
lectorali spre a procedã la noue ale-
geri. Pressa europeanã este unanimã
a exprime convingerea cã nouele ale-
geri din Prussia voru fi unã lecþiune
pentru popõre si mai ales pentru su-
verani, pentru acei suverani cari, ca
guvernulu Prusiei, punindu-se in opo-
siþiune cu naþiunea loru, cercãndu a
minici pedisiõ garanþiile constituþionale,
nu numai se perdũ pe dinþii, dar scadu
naþiunea loru in ochi lumii civilizate,
o facu a perde influinþia sea.

In facia opoziþiunii constituþionale
a Adunarii, guvernulu a recursu la
miþu-loculu d'a inchide sesiunea Adu-
narii, d'a guverna cu bugete nevote
ci decretate prin ordinanþie ilegali;
elu n'a avutu curagiulu a disolve A-
dunarea, temindu-se d'ua manifestare
putericã a alegãtoriloru. Dupã inchide-
rea sesiunii insã manifestãriile l'au
se facurã. Capulu statulu facu unã cã-
lãtoriã prin țera, pretutindeni fu pri-
mitu aclamaþiuni de cãtrã... aginþii po-
litice; poporulu insã lipsi, municipalitãþile
refusarã d'a lua parte la serbãri ce
ordina guvernulu. Capulu statulu in-
timpã tãcerea, tãcerea profundã care
este lecþiunea Domnitoriloru. Elu n'o
inþelese anca.

„Darũ vine totu de una unã epocã,
dice l'Europe de la 9 Septembre, in
care suverani ce mai trufoþi, ce mai
convinsi de dreptulu loru si de misi-
unea loru providenþiale, se ved nevoiþi
a lãsa ceva din pretensiunile loru si a
compta cu poporulu, de care pinã aci

þinuse nici unã sãmã. Acesta se intim-
plã astãþi regelui Prusiei.“

Elu pronunþia in fine disolverea
Adunarii si chiamã pe popõre la noue a-
legeri.

„Elu voiesce, urmẽzã l'Europe,
deputaþi noui cari se mergã in deplina
inþelegere cu elu, si nu vede de
ce populaþiunile se nu-i trãmã re-
presintãnti cumũ li dorescu anima sea.
Este anca insuþirea unorũ suverani d'a
fi orbi si d'a se amãgi asupra gradulu de
afecþiune ce insuþã. In acestu casu e-
ste si regele Prusiei.“

„Ce se va intimplã? Ministeriulu
va face totu ce va putã ca se aibã
deputaþi bunu. Recetta ce va intrebun-
þia este dejã cunoscutã: oprirea libe-
rtãþii prossei, a libertãþii Adunãriloru,
ameninþãri si promisiuni populaþiuni-
loru rurali, intrige si manoperi lingã
detãþianii mai luminaþi din oraþie.“

„Din nefericire sila si intrigele
producũ efecte cu totul contrarie a-
celorũ ce astẽptã guvernatoriu. Dupã
masima: Inemiculu nostru este Domnulu
nostru, popõrele, pe cãt timpũ nu voru
avã unu guvernũ dupã alegerea loru,
ale carũ acte se le pãta controla, se voru
grãbi firescu a face contrariulu de ce
li se va cere (de guvernũ). Acesta se
va intimpla de sigurũ in Prussia. Gu-
vernulu va stãru a combate pe ve-
chii deputaþi; poporulu va stãru a-i
realege; iutrige, ameninþãri, fraudi, tã-
le nu voru servi de cãtu la triumfulu
partei liberale. Pentru a trei-a ora
alegãtoriu voru trãmã la Camerã õ-
meni cu totul displãcu guvernulu.“

Astu-feliu alegãriile prusiane voru
fi unã indoiã lecþiune pentru popõre
si pentru domnitoriu. Suverani voru vedã
cã „pãte cine va domni fãrã libertate
cãtu-vã timpũ negreþitu, dice l'Europe,
darũ cã totu-de-una vine unu momentu
in care suveranulu are nevoia de po-
porulu seau si c'atunci nu mai aflã nici
respectu, nici afecþiune, uneori nici chiaru
supunere.“

„Capulu Statulu (alu Prusiei) va
regreþa negreþitu cã s'a lãsatu atrage
p'ua clinã fatale, si exemplulu seau va
profita, — sperãmũ, — fiului si succes-
oriulu seau,“ si negreþitu va fi unã pre-
scoãtare pentru acei ce mergu p'acea-þi
cale cu dinsulu.

„Profite regele Guilelmũ, dice ter-
minãndu l'Europe, de lecþiunea ce-i pre-
parã evenimentele. Suntemũ securi cã,
din parte-i, poporulu prusianu se va
convinge de puterea ce-i d'ia iubirea sea
pentru libertate.“ Profite, adãugimũ noi,
toþi suverani si tãte popõrele d'acestã
lecþiune. In ea voru vedã cã „ori
cari arũ fi manoperile despotismulu si
succesulu seau aparinte, popõrele ajungu
totu-deuna a triumfa cu fermetate, cu-
ragiũ si consciinþia dreptulu loru.“

Trecindũ de la Prusia, fã-care in-
þelege cã trebuie se sãrimũ peste mai
multe popõre si se ne oprimũ la noi.
Scimũ scãderea, desconsiderarea ce a
adusu asupra Prusiei neconstituþiona-
lele guvernũ alu d-lui Bismark. Prin
unã coincidenþã fatale, acele-aþi cause
au adusu acele-aþi efecte in Romania.
Prin atitudinea iei demnã si energicã,
in 1859, naþiunea romanã se rãdi-
case in ochii lumii, isi atrãsesse sim-
patiele si respectulu popõrelorũ. Chiaru
puterile inemice iei erau nevoite
a-si pleca fruntea si a recunoþce cã
este unu popõru aci, unu popõru
cu viaþã, cu viitoriu. Puterea esecu-
tivã insã a țerei nõstre, prin conduita
iei articonstituþionale, ne facu in cu-
rindũ a perde beneficiile ce ne aduse
se purtarea naþiunii. Guvernulu, vio-

lãndũ legile, nepunindũ in lucrare ma-
rele votu alu Adunarii din 22 Decem-
bre pentru resolvarea cestiunii monas-
tiriloru inchinate in țera, si cerindũ la
streini soluþiunea, provocã interveni-
rea loru in cestiuni de dreptũ interio-
riu, dede locũ la nisce note ale gu-
vernulu otomanu, in cari drepturile
țerei suntu contestate si sfãsiate cu
espresiu umilitõrie pentru demni-
tatea naþiunii nõstre, dede ocaziune u-
norũ diarie strãine a ataca acele drep-
turi si a insultã naþiunea romanã; si
in facia acestorũ atacuri, acestorũ u-
militõrie, guvernulu tãcu; nu vedurãmũ
nici unã notã, nici unã comunicare adre-
satã acelorũ diarie, prin care se se
apere drepturile si onõrea țerei. A
trebitũ ca totu noi se facemũ acea-
ce ar fi trebuitũ se facã acei ce se
dicũ puterea esecutivã a țerei, se pro-
testãmũ contra acelorũ violãri ale drep-
tulu nostru interioriu, acelorũ atacuri
umilitõrie adresate naþiunii nõstre. As-
taþi primimũ unã scire erãþi de mare
gravitate. Se dice, si unã correspon-
denþã din Viena a Independenþiei
din 6 Septembrie asicurã, cã, print'ua
notã vizitãrie, Põrta a facutu cunoscutũ
puteriloru cã, dacã ele nu voru pune
unũ capetu unei stãri de lucruri de
care Põrta are a se plãnge in princi-
palele Dunãriane, dinsa, ca putere su-
zeranã, va soma pe Principiã Cuza si
Michaelã a guvernã țera loru dupã
trãtate. De vomũ adãugi apoi la acesta
formarea securã a unei tabere de o-
servare la Siumla, unde insuþi sultanulu
are se viãã, si formarea unei alte ta-
bere ce se dice cã s'ar fi pregãndũ
la Ruscicu, pe frantãriile nõstre; de
vomũ adãugi anca scirile, ce circula si
pe cari le dãmũ suptu tãta reserva,
despre cereri ameninþãtorie ale tributulu
pe care Adunarea naþionalã a decisu se-
lu oprẽscã pinã la plãtirea datoriei Tur-
ciei cãtre țera; devomũ luã aminte apoi
cã tãte acestea se potrecu de cãte-va
lune incua, adeca d'atunci de cãndũ gu-
vernulu, infãturãndũ pactulu constituþi-
onale, decretã bugetele prin ordina-
þie, va inþelege fã-care periclele la
cari espune p'ua naþiune unu guvernũ
ce esc afarã din lege; pericle cu a-
tãtu mai mari, cã, pe cãndũ guver-
nulu trece arme slaviloru de la meþã-
þi, cari suntu si au fostu totu-deuna
gata a aperia drepturile loru, țera nõ-
trã este lãsatã in cea mai deplinã de-
sarmare si chiaru pusele ce are osti-
erea nõstrã suntu in aþia stare in cãtu,
— raporturile oficiale o spunũ, — dupã
trei descãrcãture glõnþele nu mai intrã in ele.

Violarea legiloru in intru, nu pãte
aduce de cãtu scãdere si pericle in afarã.
Amũ þisu-o si o repetimũ.

Ne rezervãmũ a reveni in viitoriu
asupra acestorũ grave sciri. Pentru as-
taþi nu ne este permisũ a vorbi mai
multu. Guvernulu va inþelege, crodeã
reserva nõstrã. Sperãmũ cã olu va
fi in stare a deaminiã acestu grave
scomote, cu doveþi sicure, astu-feliu
in cãtu nimine se nu se mai pãta indoi
de adevurul oficial.

S'a facutu menþiune in foia nõstrã
despre vorbe de noue alianþie ce s'ar
fi pregãndũ intre Franca, Rusia si
Prusia. Ziariulu La France fusese celũ
d'antãiu care prin limbagiulu seau dede-
se ocaziune la acele vorbe. De vre doue
trei zile insã elu vine si, fãrã a infirma þi-
sele seale de mai nainte, cutã a micþiora
afectul lor declarãnd cã inþelegerea intre
Franca, Austria si Englitera nu este
nici de cumũ slãbitã. Intervenirea Pru-
siei spre a aduce unã inþelegere cu Ru-
sia si unã soluþiune amicabile a cestiu-
nei polonese, nu pãte ave de rezultatũ,
dice la France, a altera raporturile
Franciei cu puterile ce pinã astã-þi
s'a unitu cu dinsa spre a formula mi-
þilõcele practice d'a pacifica Polonia,
si, in faptũ, nu le a alteratũ.

Apoi acelu ziariu ne spune cã Au-
stria a risipitu bãnuelele ce se putã-
serã rãdica in privinþa polticeã sale in
Germania si cã ramãne, in ce privesce
Polonia si ecilibrulu generale ale Eu-
ropei, in cele mai bune dispoþiþiuni.
Prin urmare nu e nici unã modificare in
relaþiunile puteriloru in privinþa Polo-
niei. Dacã Franca primesce interveni-
rea Prusiei pentru unã soluþiune amica-
bile, este cã nu voiesce a respinge nici
unũ miþu-locu d'a ajunge la scopulu
ce urmãrescu cele trei puteri mari si
care este pacificarea Poloniei pe basi-
le dorinþiloru legitime ale acestei no-
bili si nefericite țere.

Constatãndũ darũ ceste declarãri
ale diariulu oficialu alu imperatulu
Napoleone, suntemũ datoru a da aci sãmã
si despre cele ce dicũ diariile gu-
vernulu Rusu. Ziariulu francesu de la
Petersburg deminte scõmotele publicate
in presa strãinã atingãtorie de dispo-
siþiuni noue alu Rusiei in privinþa afaceri-
loru polone si germane. Ziariulu acestu-
a vorbindũ despre pretinsele refor-
me radicali si alianþe noue dice: „con-
clusionile trãse din aceste pretinse nu-
vele suntu totu alãtu de neadeverate
ca si premisele loru. Imperatulu, ale
cãru simþiminte pentru supuþii sei po-
lonesi nu s'au chimbãtu de locũ, pri-
vesce ca intãia sa datorie restabilirea
ordinii materiale in Polonia, fiindũ cã
p'unu terimũ minatũ de patime anar-
chice nu este cu putinþã a intemeia
nicicu stabile. Din punctulu de vedere
diplomaticu guvernulu rãmãne decisu
a implini tãte obligaþiunile internaþi-
onale, darũ si a mãnþine tãte drepturile
Rusiei in limitele tratãtelorũ. In ce
privesce afacerile germane, Rusia sim-
patisã cu uniunea si puterea Germaniei
cari suntu intemeiate pe interesele tu-
torũ staturiloru ce o formezã. Rusia
nu are a se teme de pericle ce ar pu-
te nasce pentru dinsa din acea unire,
precumũ nici Germania n'are a se teme
de pericle ce i-arũ pute veni din parte
a Rusiei. Scõmotele puse in circulaþiune
n'au prin urmare nici unã insemnare si
dovedescũ numai unã mare usiurintã, ca se
nu dicemũ unã preceputãre de rea voinþã.“

Ca cronicari fideli inserimũ tãte
aceste in cronica nõstrã. Evenimentele
voru areta in curindũ unde este ade-
verulu.

DOMNITORIU

CONSTITUȚIONALE.

Vom fi Domnii Constituționale.
Alecsandru Ión I.
V.

(In ce chipu domnitoriului constituționale preface guvernul se în guvernă personală. Consecințele, fatali ale acestei sisteme: arbitrarul, corupțiunea, desordine, revoluțiune. — Ministrii cari împingă sau ajută pe un domnitoriu în asemenea încercări sunt criminali.)

Am vădută cătu de mari sânt avantajele unui domnitoriu constituționale, și cătu de fericită pôte face uă țără, cându el înțelege înalta sa misiune și cându voesce cu tôte împrejurările a fi și a rămâne în sinceritate domnitoriu constituționale. Atunci, tronul se este tare și asicurat pentru că furtunele politice nu lă potă ajunge și nici uă scuduire nu lă pôte amenința; atunci, consciința sa de celășian onest este pe deplin împăcată, pentru că el mai înteu și mai mult de cătu toți pôte da celu mai frumos și folositoru exemplu pentru respectul și observarea legilor și Constituțiunii, a căroru înaltă privilegiare îi este încredințată; atunci, gloria sa de domnitoriu este cu adeverat mare, pentru că el are, cu prerogativele sale, cele mai și are mișloce de a face totu-de-una bine și nici uă dată rău, de a fi înconjurat totu-de-una de iubirea și adorarea poporului se și nici uă dată de nemulțumirile și urele publice, cari nu se potă rădica contra lui, de a vedea, în fine, în cele mai aprinse lupte, în cele mai critice momente, tôte privirile îndreptate asupra lui, asteptându șutaria sa intervenire de a depărta pe ministrii cari nu se mai bucură de încrederea adunării, sau d'a face îndată apelul la națiune, lăsată în deplina ei libertate, și a pută astu-felul îndătura ori ce pedică din calea pe care națiunea sa merge fericită către progresu și civilizațiune.

Dar, pentru a înțelege această mare misiune și pentru a se mulțami cu această frumoasă gloriă, trebuie un suflet ales și un spirit înalt. Din nefericire toți domnitorii nu sânt astfel îndestrați. Sânt unii cari nu se cred cu adeverat domnitori în înaltimea în care îi pune regimel constituționale și cari își închipesu că prerogativele lor nu le sânt de ajuns spre a încredința că sânt mai mari și mai pe susu de toți în societate.

Unu asemenea domnitoriu este împinsu a voi se lucreze prin sine însu și a căuta se convingă și pe alții că este mai bine se lucreze și el; și îndată ce domnitoriul se deprinde cu această voință și simte plăcerea s'o decare, din acea și el încetelă de a mai fi domnitoriu constituționale, căci se găsesu, din nefericire, mulți omeni cari se folosescu d'acastă aplecare și se grăbesu a da dreptate, a lă incuragia, și a se prezenta chiar ei pentru a pune în lucrare voința sa. Atunci, nu mai guvernă ministrii în numele domnitoriului, ci mai mult domnitoriul guvernă supu numele ministrilor. Atunci dacă ministrii perd încrederea Adunării, domnitoriul îi susține, pentru că în realitate el este adeveratul ministru; dacă adunarea acuză pe ministrii, atunci domnitoriul se crede atacat, pentru că el gu-

vernă; dacă Adunarea merge mai departe și refuză ministrilor bugetele și legile presintate, atunci domnitoriul închide adunarea și pune în lucrare prin ordonanțe bugetele și legile nevote; dacă națiunea este chiamiă se numescă uă nouă adunare, atunci domnitoriul intră în alegeri cu influința sa personală, și întrebunțeză tôte mișlocele, chiaru arbitrarul și corupțiunea, spre a dobîndi uă Cameră devotată persoanei sale, pentru că el singuru este în jocu, pentru că el guvernă și guvernă, pentru că voința sa personală a fostu pusă în lucrare de ministri.

Atunci, regimel constituționale existe cu numele numai, căci în realitate singuru domnitoriul guvernă cu ministrii servili, cari pun în lucrare voința sa, și cu uă cameră coruptă care aprobază această voință; atunci, supu formel constituționale, s'a stabilitu guvernul personal, guvernul multu mai vefămetoriu de cătu guvernul absolutu, ainceru și declarat pe faciă, pentru că guvernul personal nu se pôte mântine, din fericire pentru pučinu timp, de cătu prin ipocrisiă, prin corupțiune, prin degradare, înosindu consciințele, și deprindend pe omeni a fi servili, arbitrar, spre-juri și călcători de lege.

Guvernul absolutu existe în puterea unor legi, și toți sciu că sânt supu un guvern absolut. Domnitoriul absolutu pôte fi aspru, apăsătoriu, crudu, pôte fi despotu în fine, daru este despotu francu, sinceru, pentru că astu-felul legile îl facu; daru acelu domnitoriu, pe care legile și jurământul se îl obligă de a fi constituționale, și care se așesece, păstrind numai acest nume, și ishutesce a fi domnitoriu personal, este unu despotu ascunsu, ipocritu viceluu și coruptoriu, căci elu pörtă pe chipul se masca de Domnitoriu constituționale, pe cându în realitate nu este de cătu unu domnitoriu personal care calcă, fără curagi și lealitate, constituțiunea țerei care l'a suitu pe tron, și jurământul făcutu de a fi credinciosu acei constituțiuni.

Unu asemenea domnitoriu este cea mare nefericire, este uă calamitate pentru uă națiune; căci, cându chiaru acela, care este pe tron, mai pre susu de toți, vedutu și observat de toți, ajunge a fi elu iusu și unu exemplu de ipocisiă, de corupțiune, de arbitrar și de violare a legilor, cine nu înțelege spăimintătoria corupțiune care petrunde, degradă și ucide consciința națiunii; cine nu înțelege arbitrarul îngrozitoriu care domnesce pretutinden aruncand în tôte inimel temerea și nesicuranța de a mai găsi uă protecțiune în legile călcate în picior, cine nu înțelege desordinea plină de pericle și de amenințări care rezultă dintr'ă asemenea stare de lucruri și în care tôte interesele, morali și materiali, ale societății sânt lovite, vătamate și compromise; cine nu înțelege, în fine, dupe cumu logica lucrurilor și esemplele istoriei ne dovedesc, că tôte acestea ducă ră națiune se la cea mai miserabilă cădere și peire sau la uă neapărată, inevitabilă și legitimă revoluțiune.

Eă cumu devine și unde ajunge unu domnitoriu personal, și ca se complectăm mai bine aceste ideie

s'adagemu câte-va cuvinte de d-nu Prevost-Paradol.

„Cându unu domnitoriu se deprinde a conduce și a guvernă pe ministrii se, elu ajunge s'alégă, între capii de partite cari aru trebui se vie la putere, pe cei mai nefăsemnați cari se depărteză mai pučinu de ideiele sale cari se arată mai devotați. Daru nu se pôte căuta avantajele puterii fără a se primi și sarcinile sale; nu se pôte juca rolul unu primu ministru fără a se espune la periclele sale; intr'ă vorbă, riscul de a deveni nepoporiu este premiul influinței. Dacă domnitoriul voiesce a fi-nu la putere contra voinței națiunii ministrii nepoporari, trebuie se desființeze guvernul constituționale prin forță sau prin violență, și se-lu înlocuiesc, espundu-se la uă revoluțiune, prin regimel consultativu sau absolutu. Dacă se supune, din contra, mișcării opiniei, elu lăsatu a se învinge și umil în persona sa și în amicii sei acea autoritate supremă pe care a compromis-o în lupta partitelor și pe care a primit-o de la națiune pentru uă mai bună întrebunțare. Homere ne spune că Venerea amestecand-se cu nesocință în luptele Grecilor cu Troianii s'a întorsu însăngorată. Această fabulă frumoasă este adeverata istoria a guvernului personal; dacă autoritatea regală se coboră în arena partitelor, ea nu se pôte întorci fără a fi rănită.

„Nu este trebuință, pentru ca guvernul personal se se proclame, de a se produce tôte aceste funeste consecințe; este destul se existe, și se simtă că existe sau prin vorbele agenților puterii, sau prin influințel eseritate asupra Parlamentului. Atunci tot este compromis, dacă nu perdutu, căci națiunea credind a vedea mâna domnitoriului în ministeriu și în parlamentu, perde ori ce încredere în puterile publice. Atunci nu este trebuință d'a se încerca nă lovire de Statu unu act de fanaticism sau nebuniă, este de ajuns unu accidentu spre a resturna și pe suveranul care a voit a guvernă, și pe ministrii pe cari i-a preferit, și Parlamentul ce a bine voit a-lu suferi. Intr'ă vorbă, spre a face se esă uă revoluțiune din guvernul personal, nu se cere neapăratu ordonanțe, sânt de ajuns ore cari preferințe.

Revoluțiunea, eă rezultatul finalu alu guvernului personal; și tôte răspundera consecințelor sale nu cade de cătu asupra domnitoriului și asupra acolor cari l'au ajutat a deveni domnitoriu personal.

Revoluțiunea, eă undă este împinsă uă națiune cându legile sânt călcate de acela chiaru care a jurat se le respecteze, cându tôte drepturile și libertățile sale sânt lovite, mărginite și năbușite, și cându națiunea, în interesul esistenței sale, în interesul viitorului se, nu pôte rămâne mai multu intr'ă asemenea spăimintătoria stare de lucruri, fără a se condamna singur a peri și este uă crimă pentru uă națiune de a se lăsa se peră.

Națiunile cari au avutu consiliință despre drepturile lor și despre demnitătea lor, nu s'au lăsat se peră. În asemenea easuri, cându unu domnitoriu calcă legile țerei și jurământul se, de a fi domnitoriu con-

stituționale, cându corupe, degradă și corupe uă națiune, cându este vorba de viața și de mărtea unei națiuni, atunci revoluțiunea este uă legitimă necesitate, și însuși acelu domnitoriu personal și guvernul se o facu necesariă și legitimă, căci, dupe cumu a disu ducele de Broglie despre revoluțiunea din Franca de la 1830. întreprinderea de a resturna prin silă constituțiunea țerei, desbracă de ori ce legitimitate pe celu culpabil, sau, cu altu cuvinte, face legitimă improtivirea cetățianilor.

Și alții, totu atât de cunoscuți pentru ideiele lor moderate au vorbitu totu în chipul acesta despre revoluțiune.

Astu-felul d. Dupin a disu: „Nu credeți că nemuritoriele dale din Iuliu, trebuie se fie concentrate în această dată. Dacă d'ă parte apăsarea, înosirea, minciuna nu desteptă tôte sufletele generose se sculare unu asemenea jugu, n'amu fi fostu învingători în acele zile. Franca era apăsată în intru de unu guvern care nesocotise drepturile sale; ea s'a ridicat cu tôte demnitătea sa; ea a luat nu numai armele spre a se servi, daru și colul drepturilor sale gloria solidă este acea care produce binele Statului. Astu-felul, unu popor este isbitu în libertățile sale, în teritoriul se; elu se acolă a le apăra, soldat contra inimicilor din afară, rămâne cetățianu pentru a face se se respecte legile sale.

Asemene și d. Guizot, cu mai multă energiă:

„A trebuit ca tirania se vie în persona și cu fruntea descoperită, se atace libertățile nostre în animă, se compromiță tôte ordinea sociale; a trebuit ca presintele se se fie turburat și viitorul se compromis cu crușime, pentru că Franca se facu uă revoluțiune; ea a făcutu-o în tutele zile pentru că s'a sculat în multime. De parte d'a blama revoluțiunea noastră, d'a părăsi vre unu din principiile sale, d'ică că nu sântem numai noi singuri cari mărturim aceste principie, și recunoscem legitimitatea acelei revoluțiuni. Europa întregă crede că am avut dreptate. Această revoluțiune este cea mai necesariă, cea mai legitimă, de sicuru, dintre tôte revoluțiunile din lume. Revoluțiunea de la Iuliu, n'amu provocat-o noi; sperjurul s'a dusu s'o caute. Noi am primit-o cându a trebuit se o primim pentru sicuranța și onorea țerei. Franca s'a găsit pusă în această durerosă alternativă, sau d'a primi ruina instituțiilor sale, adică propria sa desonoră — uă țără care primesce ruina instituțiilor sale este uă țără desonorată, — sau d'a primi uă revoluțiune. În această necesitate, Franca a primitu uă revoluțiune. Asistă revoluțiune ne a impus multe ostenele, multe încercări, multe pericle, daru ne a făcutu se câștigăm cu nemărginire mai multu de cătu ne a costat; ea a fostu mântuirea noastră în presente ea va fi gloria noastră în viitoru.

Acumu, dupe ce vedurăm cumu unu domnitoriu constituționale preface guvernul se în guvern personal și ce este și unde duce, într'unu chip fatal, pe uă națiune guvernul personal, ore nu sântu foarte retăciți și culpabili, nu sântu chiaru criminali acei ministri

cari împingă sau ajută pe unu domnitoriu a călca jurământul se de a fi credinciosu constituțiunii, și a se silii, prin arbitrarul, corupțiune și violență a întemeia guvernul personal? Nu sântu criminali acei ministri cari perdand din vedere logica lucrurilor și învățaturile istoriei, nu se gândescu la consecințele unei asemenea sisteme de guvern care provocă acea drăplă și teribile desteptare a națiunii indiginate de a se vedea unilită și desonorată, acea teribile scuduire care se numesce revoluțiune și care împreună cu ministrii spulberă și tronul?

Avend înaintea noastră aceste esemple ale istoriei, eă ce amu dice unor asemenea ministri, în interesul lor, în interesul tronului, în interesul societății:

Respectați legile și drepturile constituționale ale țerei, dacă voiți cu sinceritate întărirea tronului și mărirea națiunii. Uă singură călcare a constituțiunii atrage după dinsa fatală consecințe. Cându improtivirea poporului este întemeiată pe observarea legilor, ce putere se pôte lupta cu dinsul ca se lă impede a triumfa? Ministri cari nu potă se guverneze cu Constituțiunea și cu libertățile sale, sânt ministri incapabili, și atât de nesocotiți spre a și inchipi că, violand constituțiunea, desființand libertățile publice, și întemeind guvernul personal, ar pută se guverneze mai bine, fără a se gindi că două și chiaru, pôte fi împedici de greutăți atât de mari în cătu se nu potă face unu pas înainte, și fără a se gindi mai cu seamă la marile agitațiuni în cari vor împinge națiunea care nu pôte suferi se i se răpescă nepedepsit drepturile și libertățile sale garantate prin constituțiune. Aveți totu de-una înainte, am dice acolor esemplele istoriei, și nu violați regimel constituționale, nu împingeți, nu ajutați pe domnitoriul vostru se calce jurământul se, nu compromiteți sicuranța tronului se, nu întemeiați guvernul personal. nu desonorați țără prin ruina instituțiilor sale și nu o dubbeți voi singuri la uă revoluțiune, ca se scape d'acastă desonoră, căci „uă țără care primesce ruina instituțiilor se este uă țără desonorată.“

Aceasta este logica fatală.

Radion.

Miclăușeni, 25 Augustu 1863.

D-sale d-lui G. A. Rosetti, Redactorul diariului „Românul.“

Domnul meu,

Amu onore a ve trimite în alăturare corespondința mea cu d. Casieriu de plasa Siretului de susu districtul Romanului.

Antia mea protestațiune mi se înapoie de d. Casieriu cu năpisi, prin care mi făcea cunoscutu că nu o pôte primi, fiindu că d-lui „este insercinu numai a esecuta scoterea banilor din dările fiscalului în conformitate cu legea de urmărire.“ După adoua a mea protestațiune, d. Casieriu a primitu și cea antia, a socotit însă de nevoie a și desfășura erudițiunea d-sale, lucru care a motivat a treia mea protestațiune. Dacă socotiți, că publicarea acestu corespondinți aru putea face ca o nouă rază de lumină se pătrundă în întinericul ce amerinția a ne învali pe toți, ve rog se o dați publicității în stambul d-vostă diaru.

Primiți, ve rog, elu această ocasiune încredințarea stimei sincere de la alu d-vostă servă,

Domnului Casieriu a plasei Siretului de sus din distr. Romanului.

Miclăușeni, 6 Iulie.

Am avut onora a primi de la d-văstre trei aversamente pentru plata inpositului fonciar pe trimestrul I și al II anul curent, și anume No. 38 pentru moșia Miclăușeni, No. 39 pentru moșia Oțeleni, și No. 40 pentru moșia Todereni.

Me grăbesc să vă înmăna inpositul acestor moșii pe lunele Ianuarie și Fevruarie, iar pe următoarele luni me simt nevoit să vă le refuza, fiind că nu ve socoti îndreptățit a mi-lu cere.

Cred că și d-văstră ve este cunoscut, că țara noastră se guvernă dupe o lege organica. Acea lege, Convențiunea de Paris, dice la art. 25: „Nici o dare nu se va putea pune, nici stringe de nu va fi fost învinsă de Adunare.”

Adunarea, departe de a fi votat bugetul, adică legea care autorizează pe guvern să perceapă dările, mai ales în ședința sa din 26 Fevruarie ș. c. l. a luat următoarea rezoluțiune: *Adunarea declară că, conform Convențiunii, Adunarea fiind singură în dreptul a vota percepțiunea inpositelor, ori cine ar ordona percepțiunea nevalte de Adunare, și ori care va împlini acele ordine, vor fi călcători ai legii.*

Guvernul a fost autorizat a percepe inpositul numai pe lunele Ianuarie și Fevruarie. D-văstră înu puteți daru cere dările, nu puteți să le încasuiți și pe lunele viitoare. Pe lunete de la Fevruarie încetează să puteți da aversamente pentru neplata inpositelor, și nu ve puteți baza pe legea de urmărire; căci nu puteți pune în aplicare această lege, care este un appendice la legea bugetului, votată în anul curent, ba chiar refuzați de singura autoritate care în poate da.

Bazindu-me daru pe art. 25 al Convențiunii de Paris și pe votul Adunării din 26 Fevruarie, protestez în contra cererii ilegale a inpositului pentru lunete de la Fevruarie încetează, — protestez în contra ori ce aplicațiune d-văstră ve face în contra mi a legii de urmărire, care pină la votarea bugetului nu există, — și mi rezerv, în casu când ve face în lucrare, violându legea fundamentală a țerei, să me adresoz la cine de drept, pentru a cere, pe de o parte depedirea d-văstră ca călcătorii legii, iar pe de alta despăgubire de toate pagubile ce mi s'ar putea cauza prin un act ilegal și pe care cu dreptul îl socoti ca o spoliare ce s'ar face în averea mea.

Primiți etc.

D. Sturza.

Cătră d. Casieriu a plasei Siretului.

Miclăușeni, 14 Iulie.

Am primit astăzi într'un plic sigilat și aversamentul al doilea; însă m'am mirat cându pe lângă elu am vedut că mi reintorțez protestațiunea mea, care am avut onora a v'o înmăna în 6 Iulie și pe care atunci a'ți găsit de cuviință a o primi. Nici un fel de procedură din lume nu ve îndreptățeze a mi nesocoti protestațiunea mea, prin care mi face interesele necesarii pentru pagubele ce așiu pot suferi.

Cându diceți, că sunteți „inșercinși” numai a executa scoterea banilor din dările fiscale în conformitate cu legea de urmărire, comiteți o mare eroare, căci puteți executa scoterea banilor fiscale NUMAI ÎN CONFORMITATE CU BUGETULU, căci bugetul este legea financiară pentru scoterea dărilor. Bugețul nefiind votat de Adunare, această nevalte a sa este piedica, ce se pune înainte-vă la punerea în aplicațiune a legii de urmărire.

De aceea, cu totă onora ve înapoescă antiia mea protestațiune pe lângă

acesta, și protestez din noă în contra ilegalei aplicațiuni a legii de urmărire, așa precum am făcut-o în cea antiia a mea protestațiune.

Primiți etc.

(Subscrisu) D. Sturza.

Casieriu plasei Siretului de sus cătră D. Dimitrie Sturza.

No. 41, 1863 Iulie 25.

Am vedut înșistarea ce faceți a vi să primi protestul, prin care ve opuneți la plata contribuțiunilor de la Fevruarie încetează.

Ca să curmă corespondința a trebuit să vă primesc acela protest precum pretindeți prin conceptul de la 14 corenti; dar totă odată am onora a vă face cunoscut că argumentele inserate în ambele d-văstră reclamațiuni protestatōre nu mă vor putea opri, de a aplica legea de urmărire cu totă cuviința pentru împlinirea contribuțiunilor ce datorati Statului pe temelul bugetului, ce guvernul mi-au ordonat să aplic, și asupra căruia am în sutu în dreptul a trata cu d-văstră despre însușirile lui legale, casu care nu ve pute împiedica de a reclama ori când și ori și unde ve'ți voi asupra neîndreptățirii ce pretindeți că vi s'ar face prin aplicațiunea legii de urmărire. Pentru că dacă sunteți amplotați a guvernului și sunteți datorii a respecta mai mult de câtă ori și cine legile; d-văstră trebuie să știți că un vot al Camerii, că să potă fi lege aplicabilă, trebuie să fi sancționată de Domnitor și să promulgată prin organul ministerial; și această formalitate, ce de putere de lege nu vă potă alți Camerii, ne asistă pentru votul de la 26 Fevruarie, ce lă invocati în partea dv. nici nu puteți pretinde de la mine, ca să mă opresc de a aplica legea de urmărire, făcută după toate formalitățile prescise de Convenție; mai ales că această lege e pentru totă dauna făcută, iar nu numai periodică, precum pretindeți prin protestul de la 6 Iulie, cându o numiți appendice bugetului, ce ar fi trebuit să vedeți Adunarea pentru anul curent.

Acesta este cel din urmă răspuns ce lă căpătați de la mine în acestu casu, fiind că instrucțiunile mele nu mă obligă a întinde polemică politică cu contribuabili.

Primiți etc.

(Subscrisu) casieriu Gallință

Domnului casieriu al plasei Siretului de sus.

Miclăușeni, 25 Iulie 1863.

Am avut onora a primi adresa d-văstră din 25 Iulie a. c. No. 41.

Mai înainte de toate vreau să constatedu, că corespondința politică cu contribuabili, de care fugeti, nu au fost cășinată de mine, ci de d-văstră, care ați voit a nesocoti cea mai simplă îndatorire, ce ve impunea dreptatea, aceea de a pune cel puțin la actă rezervele mele, pentru asuprirea de care mă văd amenințat.

În câtă privesc teoriile d-văstră constituționale, ele sunt așa de departe de ori ce logică, de ori ce principii de constituționalism, în câtă un omu seriosu nici nu pote polemica cu d-văstră.

Unu singuru lucru înșă nu lă potă trece cu vederea, acela, că bugetul, fiind și el o lege, trebuie să fie votat de Camera; că Camera nu lă votat, că ea lă refuzați, și că refușul Camerei nu pote nici odată îndreptăți pe puterea executivă a face singur o lege.

Repetez dar din noă protestațiunile mele, cu totă mai multă energie și dreptate, cu câtă dv. în deplină conșiență a nelegalității urmate pe calea cea mai eronată ce o pote apuca un cetățian și amplotați, egal de a călea legile.

Primiți etc.

D. Sturza.

Berlin 10 Septembrie. Uă scrișoriă privată din Warszawa de la 9 Septembrie anunță: Măne începe încongiurarea orașului și va înceta ori ce comunicare pentru 10 zile; în timpulă acesta va domni cea mai aspră stare de asediū.

Wiena, 10 Septembrie. Astă seară la 7 ore și jumătate a sosit cu convoiul drumului de feru marele duce Constantin și a fost primit la imbarcadere de maiestatea sa imperatului, de arhiducii și de generarii garnisonii. De la imbarcadere marele duce cu familia sa a fost condus la palatul curții imperiale, unde va petrece noptea.

Kopenhagen, 9 Septembrie. Regele plecă Vineri, 11 Septembrie, la Gucksburg și este probabil că la 19 va desbarca la Helnaes. Regele George s'a întors astăzi aici. La 3 Septembrie s'a promulgat legi provisorii pentru Șleswig, atingătoare de obligațiunile d'a servi în armată, de obligațiunile orașenese de cartuire, de navigațiune și de pescuit.

Hanover, 9 Septembrie, noptea. Navele respândită prin diaree, în timpul dietei princiare, s'ar fi făcutu nesce negociațiuni particulare între Austria, Bavaria, Wuerttemberg și Hanover asupra costianii duaniarie, se declară oficiale de neatențiat.

Neapola, 9 Septembrie. Consulul papale, care a fost implicat în uolturile burboniane, a primit pasporturile pentru Roma.

Paris, 10 Septembrie. Monitoriat de astăzi anunță: Ambasadorul francez de la Ptersburg este autorizat a veni pentru două luni la Paris, unde lă reclamă starea sănătății consortii sale. Congediul său este în coincidență cu timpulă asării imperatorului la Moscova și'n Crimea.

Leopole, 10 Septembrie. Scotele despre uă decisivă învingere a lui Lelewel la 6 Septembrie lingă Szczepreszyn dobândesc mai multă credință. Uă versiune dice că Lelewel ar fi fost greb vulnerat, uă altă versiune vorbește de morțea lui. Comanda a luat-o Grekovič, care de curind s'a ivit în cepul unei despărțiri și s'a unit cu Lelewel.

Berlin, 9 Septembrie. Congresul statistic a ales astăzi comisiunea internațională pentru pregătirea planului de organizarea viitorului congresu; au fost aleși de membrii comisiunii dd. Engel de la Berlin, Schubert de la Koensberg, Ficker de la Viena, Farr de la London, Legoyt de la Paris, Berg de la Stockholm, Semnow de la Petersburg și Vischers de la Bruxelles.

Leopold, 10 Septembrie. 12 ore în amiață-și. După ce insurgința s'a luptat cu victoriă la 2 Septembrie la Bilgoray, la 3 Septembrie la Poremby și la 4 la Zurownica, a fost la 6 Septembrie suptă comanda lui Lelewel încongiurați de 28 rōte infanterie, 1000 cavalerie și 12 tunuri rusești. După o luptă de mai multe ori, și după ce a căcut Lelewel, maiorul Krzyzanowski și Baron Wallisch, a început a se retrage cu perderi mari în două despărțiri, trecându pădurile Zamoiski, pină la otariul unde s'a unit cu alte nouă despărțiri suptă Ostojas și Zakrewski.

Paris, 10 Septembrie, seara. Imperatoriul a plecat la Biarritz. Jurnalile anunță că răspunsul rusesc va sosi măne la Paris. Măne se va publica Nota engleze; nu se știe de se va publica și notele Francezi și Austrieci. „Opinion nationale” anunță: Prisonarii de pe vapōrea „Aonis” se vor preda Piemontului.

Prefectura Poliției ne cere publicarea următorului răspuns către d-nu Turnescu.

Copie dupe raportul d. comisariu de roșu cu No. 12911 din 1 Septembrie 1863.

Disertațiunea d. doctoru N. Turnescu de care faceți mențiune în ordinul dv. No. 25682 cetind'o și sub-semnatul în diarul Romanului de la 13 corentă, am vădu'to în coprirea următoare:

„Domnule Redactori!

„Este uă lună de oandă trimițu „mă în toate zilele, când odată, când „de două ori pe și la comisia de roșu, se'mi dea coșar, pentru măturatul coșuriloror cușii și bucătăriei mele, și „d'abia dete bunul Dumnezeu de mi „trimise unlu astăzi.

„Avis d. prefestă alu capitalei de „marea îngrijire a comisiei centrului „Bucureștilor, spre a preveni o ade- „vărata calamitate ca aceia a focului.”

Conformu dar acelui ordinu, am onora a vă răspunde domnule prefect, că domnulu Turnescu au trimis pe omul său servitorulu dumisale numai de două ori la comisia cerându coșar, precum imi raportă îngrijitorulu de a restanți, cu care să înțelesu, și atunci neînțelegându-se nici unlu, fiind împărțit pe la alte locuri, a treia oră, și cându au venit mă de dimineața i s'au și dat unlu, precum singuru d-lui mărturisese.

D. Turnescu esageredă forte multu când dice că o lună de zile a trimis la comisia mă în toate zilele, cându a dat, cându de două ori pe și pentru coșar, căci ori cine pote judeca că un om nu pote avea atăta răbdare, cum dice d-lui că a avut, ci sa adresedă la șeful comisii dacă vede că dape două, trei cereri nu i se dă de omeni ei.

Aslă-felū daru au putut face și d-lui, sau celū puțin a mi spune difcultatea cu ocazia deselor întâlniri ce am avut pe drum cu domnia-sa, fără a se vedea sfortat să facă niste asemenea disartați prin diare.

Procedura d-sale însă, nu este directă pentru coșar, ea este pentru nenoroculu ce am de a'î displace de la unu timp în cōce cu ocazia unei chestii ce am avut la această comisie cu unu băiatu muncitoru zidar pentru nisea plantații la moșia d-sale Prisceni, în care n'am putut considera mai multă persoana de câtă dreptatea, pentru că altă-felū și chiar de nu se înjosora a se înțeleg pentru această directă cu mine, dar totă putea de ordinu servitorulu d-sale a mi spune difcultatea mie, sau greșierulu comisiei spre a întâmpina necesitatea ce dice că au avut de măturat coșurile cușii și bucătăriei d-sale.

ROMANIA DE PESTE CARAȚI.

DIETA TRANSILVANIEI.

Ședința XX din 31 Augustu 1863.

Inceputu la 1/2 11 ore. De față sunt 92 membri.

Președ. deschide desbaterea specială, postindu pe membru a se ține strinsu de obiectul desbaterei, și apoi citește suscripțiunea proiectului de lege în limba magiară și germană, și prin notariulu dietale Dr. Ratiu în cea română.

Fabini J. într'o vorbire mai lungă recomandă în dietă, ca se primesc de baza desbaterei speciale propunerea făcută de cătră Jacobu Rannicher.

Pusearin J. renunție de cuvintulu cerut, de altmintrelea se exprimă pre lingă intitularea din propozițiunea regimulu.

Obert Fr. propune, că în testulu germanu în loc de cuvintulu „românisch” proiectulu de către comisiunea dietală, se se țină cuvintulu „romenisch.” Elu își motivează părerea cu petițiunea din Blasiu 17 Maiu 1848 dată la Mai și suscrișă de deput. Selestel Esc. Sa, de Barițiu, Branu, Popasu etc., în care încōara „romenisch.” se înțeleg o familiă de multe popōra romanice.

Bohetielu Al. își dă opiniunea, ca se primesc intitularea propozițiunii regimulu.

D. Cipariu: În dupla pusețiune, în care me aflu, ca referințe și ca deputat imi ia voia a mi face și eu reflexiunile mele la antiul proiect de lege. Și ca se încep de la început, părerea mea este, cum că înainte de tōte, în legea care se va forma pentru națiunea română și confesiunile ei, numai decătu se se pună „artielu de lege” pentru că d-lorū numire de proiect stă numai până atunci, până când e în stadiul desbaterilor, ear după aceea e artielu de lege.

Acestă schimbare cu atătu mai verosū o recomand înaltei case, cu câtă ea corespunde dorinței națiunii române, carea de atătea sute de ani a cerut, ca naționalitatea ei și confesiunile ei se se recunoscă, și se se inarticuleze printr'unu artielu de lege, ca uă națiune receptă a patriei; pentru că „inarticulare” nu însemnedă alta decătu a înscrie ceva într'unu artielu. Trecedu măi încolo la cele ce se cuprind în argumentulu generale alu acestui titlu aflu diferența între proiectulu înaltulu regimū și între alu comisiei.

Eū ca membru și referințe alu comisiei me socotesc îndatorat, a da ceva dilucidare, pentru ce în testulu comisiei a ramas afară „Durchführung” sau „efectuarea egalei îndreptățiri” și așa comisiunea a primit numai singuru titulu, proiectulu de lege despre egala îndreptățire? Causa mi se pare a fost singuru aceea, pentru că numirea de „efectuare” mai multor membri alu comisiei s'a părut că nu este destul de clară, alta, pentru că se pare, că nu corespunde destul testulu paragraforū.

Așa dar o numire, care nu corespunde testulu, a sositu comisiunea, că este de lipsa se se lase afară; — și cu atătu ca referințe, câtă și ca membru alu dietei, me alătură la opiniunea comisiei, și de aceea propun, ca să se lase afară numirea de „Durchführung.”

Măi încolo vime d-lorū atătu în proiectulu înaltulu regimū, câtă și într'alū comisiei numirea „egala îndreptățire.” — aci nu ca referințe, ci ca membru alu dietei vreau să vorbesc.

Egala îndreptățire, după a mea părere, încă este unu termen forte civic; celū puțin înainte de două zile am audit în înalta casă uă interpretățiune a acestui cuvintu, care nu corespunde dorințelor noastre, — am audit cum că „egala îndreptățire” aci însemnedă, că uă egala îndreptățire nu numai o tōte naționalitățile din patrie, și cele care nu sunt recepte, — dar cu tōte naționalitățile din lume.

Elnök. Boosánatott kérek a fötisz-telendő uról, ha félbeszakitom. De az mit fölhozni méltoztatott, hogy t. i. minden nemzetiség és minden nemzetbeliek egy formájognak az, a tárgy föltölti általános vitalásanal hosszasan kifejtett és most csak is a törvényjavaslat cziméhez lehet szófani, kérem a fötisztelendő urat méltoztasák megjegyzései az illető pontnál előadni.

Cipariu. Numai motivele trebuie să se aducă înainte.

Elnök. Boosánatott kérek de ez megint oda fog vezetni, hol tegnapi-lőt voltunk a mildön t. i. sok oly dolgról szólottunk, a mi nem tartozott szorosán a tárgyhoz.

Cipariu. Mi se pare întră casa lă celū ce grăiesce, are dreptu să și motiveze — (voce: se audimū).

Eū am dist, că egala îndreptățire în acelu înțelesu, în care aci s'au grăitū, nu me multumesc, pentru că națiunea română a cerut egala îndreptățire nu cu tōte națiunile din lume, ci numai cu acelea, care în Transilvania au fost recepte după drepturile politice. (Bravo!)

Înșă de bre-ce și această numire pote se aducă ceva îndoială, cum că nu corespunde națiunii române, așa eu așiu dice, că aci în locu de acestu termen generalu, se se pună unlu mai reale, după părerea mea se se dice așa: „despre drepturile politice ale națiunii române și ale confesiunilor ei;” pentru că românii, d-lorū totă această au cerut, și ei numai atunci se potă afla îndestulat, deca vorū vedea dorințele lorū realu împlinite.

Dar de cumva înalta casă nu va afla de bunu propunerea mea, atunci voi să se dică: „artielu de lege despre națiunea română și confesiunile ei în Transilvania.”

(Va urma.)
(Gazeta din Transilvania.)

Kursuri descumise comerciale la scoala de Rosiu, in curtea Academiei.

§ I. Ka in anul 1861 mi 862 voi sa daș mi acest an ne karsa de mtiunde komerziale cele mai trebsinoase negojabli.

- I. Kontabilitate in partida dshls; II. Kontabilitate in partida smlns; III. Armetika komerziala; IV. Drents komerzials desure poliys; V. Korespondinga komerziala.

§ II. Krsals va invene in Sentembri-viitor, mi se va da in limba romint seara de la 8-10, trei ori ne sntmms. Invenst-s se va face: k konteabilitate in partida dshls de doz ori ne sntmms mi armetika komerziala z datz ne sntmms.

§ III. Onorarijs este snt galben de lns.

Onorabil D-ni komerzialni mi gramatiqi ireksins mi din emuloiaqi la ministri de Finants ect. kari dore k se askltz acest krs, snt sragani se bine voeask de a sbskrie lista arditorijs aliid-s la mine.

Masriqi Fligel Profesor de stiinde komerziale Hotel Nesbaver No. 27. No. 635. 1 3z.

Korespondinga Administrajnsel.

D-lsi Kristodor Markovan la Boto-meni.

Lei 38 trimisi de d-vostr, plata reabonamentsi de 3 lni la acest Ziar, s'a primit, mi vi s'a smediat, biletsi No. 12,650.

D-lsi A. Manolly la Iasi S'a primit lei 38 plata abonamentsi d-voastr ne 3 lni la acest Ziar, mi vi s'a smediat biletsi No. 12,651 impresz k foile de la 1 Sent. korent.

D-lsi K. Manolesk la Tirovinto. Ks enistola d-tole de la 31 Asg. s'a primit lei 114, plata a 3 abonamente. Biletsi d'abonament nentz D. G. Makovei vi s'a trimis, are No. 12,612.

G. P. Serzie.

De vnzare la toate librariile. Fisica scoalelor primare, tradskijne de T. Ionesk karte ADONTA-TZ de konsilist senerior al inskrijnsnei nsblie nentz KLASA a IV nimir 3 lei 20 p. esmplarul. No. 664 8 2z.

JOHN MALLAN. Dantistu de Londra, inventator de dungi, frr legzari mi frr karlige, nentz konsilajione, kasa Reich Pnds Mogosmoie. No. 681 12 2z.

de inkiriata. kasele mele, din slija Kolejis, No. 21, n tres ani. Doritorii s se adreseze la snt semnata la aceste kase.

Anika Konstantinovici. No 683 3 2z.

de vnzare Grd de Rusava, prima kalitate de sminz, prekms mi grs smlstor, la momia Niukovs distriktz Bszs. Doritorii se vor adresa akolo la D. Dim. Filitis proriatar acest momil.

No. 626 8 1s.

de inkiriata. D'akms, o kasz k No. 3 in intrarea gradinei Cimmgis lingz Otelsi d-lsi Steriad nentz o familie, grajd, monon, karte navatz mi nsg. A se adresa alatri la proriataris ei.

No. 635 2 1s.

De inciriat Etajulu de josu la kaselelor Majorsli Miha Anastasievici din Strada Doamni avindu 8 odzi, se inkirieaz de la sf. Dimitrie viitor.

Doritorii vor bine voi a s'adresa la Kancellaria sa kiar in azele kase No. 627. 2 1s.

de vnzare kasele rep. T. Paladi max. Skasnie veki No. 36 k 15 inkneri, grajdi de 8 kai, monrode 4 trszari doz nvinige ne lok moste-kase amatori se vor adresa in azele kase.

No. 611 1 1s.

ULEIU DE RADACINI DE IERBURI. C. R. privilegiatu A. DOCTORULUI BERINGUIER in flacone originale, cate 6 lei 30 par. Concurandu cu cele mai bune asemenea produse ale strainatatii, liberu de tot felulu de amestecari vta-matoare, compusu din ingredientele vegetale cele mai potrivite si de materii uleoase, forte multu saturatu cu acidu carbonicu, a carui influenta straordinaria este constatata pina la evidenta prin studiile noui, Uleiu de radacini de ierburi a doctor. Beringuier s'a doveditu ori unde si candu, ca unu mijlocu preciosu spre conservarea, intarirea si infrumusezarea parului capului si a barbei, si toti cati lu-au intrebuintatu ua data, continua a-lu rentrebuinta ca deosebita predilectieune peniru cantarea sanatatii si a frumuseței PARULUI. Uleiu de radacini de ierburi a Doctorului Beringuier apar de formarea matretei si pecingineloru, da parului ua lucire viu, ua netedela placuta si ua mare flexibilitate si este anume d'unu efektu sicuru in acele casuri in care se ivesce ua prematura cadere a parului sau inceputulu cheiel. Vinde exclusiv cu prefurile fiesate de fabrica pentru Bucuresei la dd. MARTINOVITS et. ASAN, pentru Galați la dd. Jughans și Müller și pentru Iasi la d. Michail Neumann. (Nr. 570) de 8 ori.

Medalia de bronzi a societatei sciinjeloru industriale de la Parisi Peri albi nu vor mai fi. Melanogeni. Tinkturs escelenta. a lsi Diocuemare (ainé) de la Rouen sure a vnsi la ministu, in toate nuancele nersi mi barba, frr vtzmare nentz niele mi frr nivi snt mioss. Aceast tinktura este mai superioara de kitz toate kite snt intrebuintate nintz akms, Fabrika la Rouen, strada sf. Nicolae No. 39.

Denositu la Bskresvi, la d-nu Celestin Hurien, koafor, svezors lsi, Gilet. No. 553

De vnzare si inkiriare, kasele mele din strada Bossels No. 5. koloarea galben, sint de vnzare de vezi, mi de inkireret de la Sf. Dimitrie viitor, in total s'ad deosebi fe kare etajs. Doritorii se vor in gelege k sngls meș d. Kmitans Dobrovolsky de nins imsternit.

Zoie Dobrovolsky. No. 599 2 1s.

de inkiriata De la sf. Dimitrie Kasele d-lor Filiti din Maxalaoa biserika Ieni No. 12.

No. 636 2 1s.

de inkiriata. Kasele din strada Beikalsi, vis-a-vis de Kafenea Deds, in kari se afl astzi pensioatli lsi Yigi, de la Sf. Dimitrie viitor, doritorii se vor adresa la proriataris lor ce meade totz ne azele strada snt No. 38

No. 618 2 3z.

De vnzare kasele de zestre, ale d-lsi I. Kratomog din Kraiova, k lok de 2100 stin. natraj in sira-fagis, avind in fagis lzgimea de 34 stin. ear in fndz de 26, mi se dz in total s'ad ne jsmzate. Doritorii se notz adresa ktre d-sa, ce lksente in Kraiova intr'insele, max. Sf. George Noz, mi in Bskremiti ktre D. N. Kratsnesk, strada Franese, otelz Bsdim-teans No. 37.

No. 662 1 3z.

Un june comerciant. Kare a servit in kase mari de omervis mi 'n fabrici mari rensmite-mi avind atestate bne, voesce a gsf snt lok la vre snt komerzialts s'ad la momie. Doritorii s se adreseze la Administrajnsnea acestel fol.

No. 609 1 3z.

De vnzare. Prvzlia de simigirie din strada Olarilor din Orasli Gargis este de vnzare, doritorii se adreseze la Gargisla d-lsi Filake Vasilesk, la Bskremiti la administrajia acestel ziarz Pasagisli Romins.

No. 490. 7 2z.

De inkiriata kasa mea din max. Gorgan, k 15 kamere mi toate komolizigile.

Kolonel Voinesk. No. 658 8 3z.

de vnzare. Momia VBLST-NEHTI, distriktz Argem, 1/2 orb de la Krtza de Argem. 1922 STINJENI lats, KASE bne, POVARNL, 14,000 PRONI pronitremti, mi altle, mi altle. Arendz 820 GALBENI ne an. A se adresa la d-nu V. Porsbars d'assura snigzri d-lsi Steege. No. 670 4 3z.

De vnzare, sau inkiriata. Kasa mea din max. Dobroteaz k 3 odzi, sal, nviniz mi bakzrie, ne lok, k embatik la Monastirea Radz-Vodz, vandz fagaz de 5 st. mi lzgime de 16. Doritorii se vor adresa la d-nu Teodriga Rimnicans ce lksente la via Kalgzrigelors in sliu Dsdenti.

Asemena se vinde mi o Vie de 5 1/2 nogoane in slija Dsdenti k o fr moasz gradinz de felsrigi nomi roditori mi k toatz zestra ei. Doritorii se adreseze la Maika Agaria in Skirtls Samskzuenti, sa totz la d-na Teodriga Rimnicans. No. 649. 2 2z.

de arendat. Momia osebigi Bskmani, Iliasa Neajlovsl, distriktz Vla-uka, a Eftrosini Linoenti, ne vinu ani. Are ne dnza 240 nogoane ne scama Atindamsl, doz Morl, Magazie, lz-tle mi Xans. Doritorii se adreseze la d. Anton Arion strada Kraiovi dimineaga de la orele, 8-10. Arendans noate intra de akms in possessie sure amri face mnska de Toamnz; noate smura kiar rekolta anslis preantz No. 654. 7 2z.

de inkiriata O nereke kase nor mari, lingz biserika Vergsl, intr'o uzogie deastz de frmoasz, avind 9 inkneri nentz meaz, 5 nentz serviti, grajd de 4 kai, miuronz de 2 trszari, nviniz mi k o karte mare, snt de datz k kirie; doritorii se adreseze la d-lsi Petre Stoianovici strada- liuskani. No 345 2. 3z.

SE VINDE sure tere, nedsrea Dsm-bravs dne momia Liovegl-Bolds, o jsmzate orb kale de Bskremiti sure Bsnari. Doritorii se vor in gelege k proriatar Laksija Voienaska in Batiute, kasa Ilati No. 639. 2. 3z.

De vnzare sa DE INCHIRIAT. Dns Bleardz de mij- lokz k toate trebsinoasele kare se snt in Kafenea de lzstari; Doritorii se vor adresa la D. Herj Herdan Bkans, slija Sfinilor No. 74: No. 657 1 3z.

DE VINZARE sure tere Pdrea n- mits PRVBYORZ din Momia mea Valea lngz, distr. Praxova, k doprtare doz nontij de lloemti, k intin- dere 1300 nogoane, intre kare este mi komavl de Stejarz btrani nentz xerestz; doritorii se vor arata la sbskrisli nodz Mogosmoie No. 143. George G. Kantakozino. No. 647. 1 4z.

Spre stiinta publica. Dela 25-400 galbeni Sintz de datz k dobindz k amanetl mimktor, ase adresa la Administrajia acestel fol. No. 625 3 3z.

Spre stiinta publicu. Ssb-semnatls are onoare a face knoskst onorabilsl pblisk, k are de vnzare o mare kasitate de n de dsi de Brasa semnatli la gradina s'a din nodz Beikalsi, mi'i vinde skogin- ds din nsmints s'ad k kondigie ka szi sdeaskz singrs mi s'nlsteas- kz nsmi nentz aveia ce se vorz prin- de vine va voi noate veni s vazi kalit- atea frnzli. Asemena mai are mi sminz de zaxzrs de vnzare ssmnate totz in azele gradinz. Doritorii de a ksmzra se notz adresa la lokzinga ssb-semnatls din strada Negrs Vodz, No. 21 viz-a-vi de vekie Kazarmz No. 666 2 3z.

Spre stiinta publicu. Ssb-semnatls da inknontingz k miash mai sosit akms artikole e ar- mtoare prekms: Makarone de Italia, Fidea de Vi- ena prekms mi felsrigi de Alzatsri nentz snt, Salamz de Sibis, Vinzri de Ungaria, Kitre, apoi miash sosit o partidz de Uleis fierz mi nefierz nentz Zsgravi, Tinikele albe mari Euge- zeuit nentz invelitoare, Sntz de sntz trszari, Sntz fierz mi nefierz. Pregrsile snt ktz se noate mai moderate. Kiriak Panz Kirovici. Strada Krtza-Vekie. Semasl la Montenegrois. No. 637 1 3z.

de vnzare Dns lokz oxavnik n maxalao Sf. George, in Iliaga: in Orasli lloemti, k trei lege, mi are lzgime ka la trei-zoi de stinjeni; kare lzgimea ka la 24 stinjeni. Doritorii se vor adresa la proriataris loksl kare meade n slija Kimiui in kasele lsi Pona Nikslae. Konstantin George. No. 674 2 2z.

11,000 galbeni de datz k do- bindz a s adresa la administrajia acestel Ziarz. No. 660 7 2z.

SIRE VINZARE DD. fiantz Gsvana ad la momia JYGALIA, distriktz Ialom- ija, lingz Orzient, o mare ktime de grs nentz sminz k prepz moderatz, No. 564 5 2z.

de vnzare Kasele k nrv- lile mi lokzile ce sint in faga Pa- latsli lringsl Barz D. Iltirbei, alz karora lokz este de 22 stinjeni in faga sliji Mogosmoi, mi de 48 stinjeni in faga sliji Amzi, sintz de vnzare; Doritorii de a le ksmzra se notz adresa in toate zilile de la orile 10 nintz la 12 dimineaga, la Pringsli George B. Iltir- bei. No. 632 2 2z.

de arendat Momia Oemti Dn- garenl, din distriktz Argem, nasa Lo- vintii. Doritorii se adreseze la proriatar Doamna Maria Vartiade Strada Moular. No. 96. No. 671 1 2z.

de vnzare o nereke ARMZ- SARI NEGRI, mari, rasa engreask, de ontz mi noz ani, sntz DRESAT III LA KLBRIE. Doritorii se vor adresa la proriataris lor, ce meade la Xerbingi din lsov. Iliasa Mostimtel. No. 672 2 2z.

de inkiriata. Kasele mele din slija Filaretz No. 7 inkntoare de 7 odzi k salonz, mi osebitt o kame z sss; jos 2 odzi, bakzrie, nviniz, grajz, mononz mi magazie, sintz de datz k kirie de la sfntz Dimitrie. Doritorii se notz adresa ktre sbskris- slz ce lksente intr'insele. Iordake Grevesk. No. 652. 1 2z.

De urgenta. Une voesce QI- MENT krt englesesk (Norland) sntz garanqe, se noateask la D. Iakob Marmorocho xansli Herban-Vodz No. 8. No. 614. 20 dr.

Spre stiinta publica. Reknsoknds-mi-se de ktre Onor. Ministerz alz jstigiul prin aktz k No. 3321, din anul 1862, drentz de a esera profesisnea de advokatz la in- stanzile jrdiare mi de a nreda la Onor. Krtze de Kasagie, sbskrisli fakz knoskst k primeskz anzarea prozeselorz velorz kare vorz voi aml inkredinga k toatz onestitatea mi qe- rsta kanagitate. Lksinga mea este in Bskremiti sbsrbiea Sf. Ili strada Artei No. Stefan Borznesk. No. 659 1 2z.

De inkiriata De la sf. Dmtrs viitor, doz bolzi k toate komodi- tatile qerste, viz-a-vi de gradina sf. George Nor, adresa Teodorz Kostan- dinesk, slija Kolzi No. 5. No. 667 4 2z.

De vnzare. La momie Grd dimtea-Fontsmari din distriktz Vla- nka, sntz grs de velz mai bntz nentz sminz, frr sekaz mi negin. Dor- itorii se vor adresa la ssa-zisa momie. No. 665 2 2z.

3000 s'ad 3500 galbeni prin A. Dri- teorono se dz k inotez ne doi ani s'ad trei, doritorii se vor adresa Pnds de nsmintz No. 82. No. 615 1 2z.

de arendat. Mo- miile MERILIANI mi VALEA-MB- RLBI din Distriktz Argemsl, k denzrtare o orb de Pitesvi. DE VINZARE, o PDSRE ne momia VALEA-MBRLBI, o vie (45 nogoane) la Dragagan. 2 loksl la TRNS. O vie la GREKA. A se adresa la d-lsi A. T. Zis- sb proriataris, sa la soksl d-sal Konstantin Sztineanz, kalez Mogos- moie No. 113. No. 642. 7 2z.

De vnzare. La momia DRAJNEA lingz Sloin distriktz Praxova, se afl o mare lz- zgime de lemne kare se vindz k are- ndz de O JSMBTATE-SFANIXZ STINJENSL ne lokz. Cei kare vorz ksmzra o snt de stinji nentz nltz de krtz 22 IARALE nentz de kare stinjin. Doritorii se adreseze la aren- damsl momie Dimitrie Teoxaride in kasa sa ne Pnds de lsmintz No. 78 s'ad la tovarisli snt d. N. Sters kiar la nsmita momie. Dimitrie Teoxaride. No. 591 1 2z.

Redeschiderea Zalhanalei DARASTI Ssb-semnatls antrenenors al Zal- hanalei din Drgznti Dragomansli, amz onoare a rekomanda d-lors Tuz- zari, redeskiderea Zalhanalei, kare snt fsktz k mari renarajii mi intz modz k totsl nvoz, sistematis mi ekonomik, ce face ka in lskrarea ei a skoate mntzile foarte karate, mi rekomandz tot d'odatz k o amz urononatz k indozit urononatz de lemne mi sare, mi sn nmer de 120 lsk- torii nentz servit; iars nreqlz lsk- vitorz va fi mai skzst de kitz la alte Zalhanale. Konstantin Kokoniade. No. 643. 11 2z.

Sa cere ou imprumutu doz galbeni k asigzrate de proriatarie in nsmintz mi se va adresa la Adm- nistrajnsnea acestel ziarz. No. 654 1